

KALENDARIUM
**Przegląd ważniejszych wydarzeń
kwiecień–maj 2017**
Mirosław Rutkowski¹
KRAJ

07.04. „Kamień w złożu, krajobrazie i architekturze” – konferencja naukowa, organizowana corocznie podczas dużych imprez targowych poświęconych budownictwu, odbyła się w Kielcach. Spotkanie przygotował Oddział Świętokrzyski Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego (PIG-PIB) we współpracy z firmą Targi Kielce. Wygłoszono 12 referatów przygotowanych przez specjalistów z oddziałów instytutu w Warszawie i Krakowie, AGH w Krakowie, Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią w Krakowie, Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Muzeum Narodowego w Kielcach i Geoparku Kielce.

20–22.04. VII edycja międzynarodowego kongresu studenckiego „East meets West” odbyła w krakowskiej Akademii Górniczo-Hutniczej. Organizatorem była studencka sekcja Society of Petroleum Engineers, międzynarodowej organizacji zrzeszającej ponad 120 tys. specjalistów z branży naftowej. Podczas konferencji zainteresowani mogli śledzić zmagania młodych naukowców w trzech konkursach: Student Paper Contest, Poster Session i PhD Panel. Odbyła się też debata ekspercka dotycząca zagadnień ekonomicznych w branży nafty i gazu. Ważnym elementem kongresu była sesja „Kariery”, podczas której partnerzy konferencji (m.in. Schlumberger, Baker Hughes, MOL, PGNiG, Euro-pol Gaz) przeprowadzali rozmowy rekrutacyjne na oferowane programy stażowe.

24–25.04. Na Politechnice Rzeszowskiej odbywała się druga edycja ogólnopolskiej konferencji naukowej zatytułowanej „Bezpieczeństwo energetyczne – filary i perspektywa rozwoju”. Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli szefowie Ministerstwa Energii, Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Urzędu Regulacji Energetyki oraz przedstawiciele władz regionalnych i samorządowych województwa podkarpackiego. Podczas paneli plenarnych zostały poruszone zagadnienia związane z rynkiem ropy naftowej i gazu ziemnego, elektroenergetyką oraz elektromobilnością. Referat wprowadzający wygłosił wiceminister energii Andrzej Piotrowski. Uczestnicy konferencji mogli zwiedzić wystawę okolicznościową „Ignacy Łukasiewicz w dokumentach Archiwum Państwowego w Rzeszowie”.

26–27.04. Konferencja „Gaz ziemny jako wsparcie dla bezpieczeństwa rynku energii i ochrony środowiska” była

wydarzeniem towarzyszącym targom techniki gazowniczej EXPO-GAS 2017, które odbywały się w Kielcach. Spotkanie naukowców i praktyków branży gazowej przygotowała Izba Gospodarcza Gazownictwa. Większość referatów dotyczyła technicznych, ekonomicznych aspektów wykorzystywania gazu ziemnego. Kwestie interesujące z geologicznego punktu widzenia poruszono podczas panelu dyskusyjnego „LNG i CNG jako ekologiczne źródło energii”. Moderatorem był prof. Andrzej Osiadacz z Politechniki Warszawskiej, a referaty wygłoszili specjaliści z PGNiG, AGH, spółek Gaz System i PSG oraz Urzędu Dozoru Technicznego.

9–10.05. Z inicjatywy Instytutu Badawczego Dróg i Mostów w Kielcach miała miejsce konferencja „Nowoczesne rozwiązania w programie Rozwój Innowacji Drogowych (RID)”. Program RID, realizowany od 2016 r., ma na celu wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w obszarze drogownictwa. Jest współfinansowany przez NCBR i GDDKiA. Podczas konferencji przedstawiono stan zaawansowania prac nad programem oraz omówiono najnowsze rozwiązania w dziedzinie inżynierii drogowej. Referat na temat nowoczesnych metod rozpoznania podłoża gruntowego w drogownictwie wygłosiła dr Edyta Majer, zastępca dyrektora PIG-PIB.

10–12.05. Po raz pierwszy w Polsce odbyły się Akademickie Mistrzostwa Geoinformatyczne – GIS Challenge. Zawody tego typu, rozgrywane od pewnego czasu na świecie, mają na celu promocję zastosowania systemu GIS w różnych dziedzinach wiedzy i gospodarki. Inicjatorem polskiej edycji konkursu był Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, współorganizatorami ośrodki akademickie i techniczne oraz firmy informatyczne z całej Polski. W zmaganiach wzięło udział 40 zespołów reprezentujących 16 polskich uczelni. Do rozwiązania było 8 zadań analitycznych, limit czasu wynosił 6 godzin. Konkursowi towarzyszyły warsztaty i prelekcje prowadzone przez specjalistów z różnych ośrodków naukowych oraz firm komercyjnych. Organizatorzy deklarują, że impreza będzie się odbywała corocznie.

10–13.05. W Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbywała się dziewiąta edycja Europejskiego Kongresu Gospodarczego (EEC) – najważniejszego wydarzenia gospodarczego w Europie Centralnej. W spotkaniach poświęconych nowym kierunkom

¹ Emerytowany pracownik PIG-PIB; mirekrutkowski751@gmail.com.

myślenia o przyszłości gospodarczej Europy wzięło udział ponad 8 tys. gości z krajów europejskich, a także z Azji i Afryki. Byli wśród nich politycy unijni, premierzy oraz przedstawiciele rządów państw europejskich i menedżerowie największych firm z kraju i ze świata. W programie wydarzenia znalazło się ponad 100 debat ujętych w kilku-

nastu blokach tematycznych. Spora ich część dotyczyła polityki klimatycznej, górnictwa węgla kamiennego i roli tego surowca w polskiej gospodarce, a także geopolitycznych uwarunkowań bezpieczeństwa energetycznego Polski i Europy.

ŚWIAT

23–28.04. Doroczne European Geosciences Union (EGU) General Assembly odbywało się w Wiedniu. Najważniejsza spośród imprez organizowanych przez EGU jak zwykle cieszyła się olbrzymią frekwencją. Jak skrupulatnie wyliczyli organizatorzy wzięło w niej udział 14 496 gości ze 107 krajów. Podczas kilkuset sesji tematycznych wygłoszono prawie 5 tys. referatów i przedstawiono ponad 11 tys. posterów. Tematyka opracowań obejmowała praktycznie wszystkie sfery zainteresowań nauk o Ziemi. Wiele uwagi poświęcono także problematyce badań kosmicznych i planetarnych. Najwięcej referatów zgłosili uczeni niemieccy – 2356, po nich brytyjscy – 1297. Polska z dorobkiem 213 prezentacji plasowała się w górnej części rankingu. Zgromadzeniu towarzyszyła imponująca wystawa z udziałem ponad dwustu firm i instytucji badawczych z całego świata.

24–28.04. Rosyjska sekcja European Association of Geoscientists and Engineers (EAGE) po raz trzynasty przygotowała konferencję Engineering Geophysics 2017. Spotkanie z udziałem ponad 100 naukowców i praktyków odbyło się w znanym kurorcie czarnomorskim – Kisłowodsku. W warunkach rosyjskich płytka geofizyka stanowi podstawowe narzędzie badań w odludnych częściach kraju, zwłaszcza pokrytych wieczną zmarzliną. Organizatorzy położyli szczególny nacisk na praktyczne zastosowanie metod geofizycznych – przedstawiono przykłady rozwiązań konkretnych problemów w dziedzinie hydrogeologii poszukiwawczej, górnictwa rudnego i gleboznawstwa (*case studies*). Część z nich omówiono w czasie wycieczek terenowych.

24–29.04. W Dakhli (Maroko) odbyły się po raz pierwszy warsztaty WACMA1 – West African Craton and Margins. Organizatorami przedsięwzięcia było National Office of Hydrocarbons and Mines (ONHYM) oraz Faculty of Sciences Ain Chock, Hassan II University of Casablanca. Celem warsztatów było usystematyzowanie dosyć bogatej już wiedzy o kratonie zachodnioafrykańskim oraz jego strefie brzeżnej. Spotkanie poświęcono jubileuszowi 50-lecia pracy zawodowej prof. Andre Micharda z Université Paris-Sud w Orsay, wybitnego badacza geologii Maroka. W warsztatach, obok przedstawicieli miejscowego środowiska naukowego, wzięli udział uczeni francuscy, hiszpańscy i holenderscy. Odbyły się dwie wycieczki terenowe, pozwalające na zapoznanie się z pełnym przekrojem geologicznym kratonu oraz hydrogeologią regionu.

24–27.04. Organizowane przez European Association of Geoscientists and Engineers sympozja na temat zaawansowanych metod odzysku ropy naftowej (*improved oil recovery* – IOR) cieszyły się zawsze dużym powodzeniem wśród specjalistów. Dziewiętnaste z kolei spotkanie EAGE przygotowała wspólnie z cieszącym się znakomitą renomą

ośrodkiem norweskim – National IOR Centre of Norway. Patronami głównymi były dwa koncerny: Statoil i Wintershall. Sesje referatowe odbywały się w kampusie Uniwersytetu w Stavanger. Tematem przewodnim była nadzwyczaj aktualna kwestia: *Sustainable IOR in a Low Oil Price World*. Obok wykładów przewidziano zajęcia praktyczne – m.in. na platformie naftowej i w laboratoriach uniwersytetu. W sympozjum wzięło udział ok. 300 specjalistów z różnych krajów.

15–16.05. W kijowskim Instytucie Geologii Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki odbywała się szesnasta edycja międzynarodowej konferencji poświęconej geoinformatyce, zatytułowana „Geoinformatics: Theoretical and Applied Aspects”. Organizatorami były European Association of Geoscientists and Engineers (EAGE) i All Ukrainian Association of Geoinformatics (AUAG). Większość referatów przygotowali badacze ukraińscy, kilka wygłosili specjaliści z Rosji, Francji, Niemiec i Turcji. Przeważała tematyka geofizyczna – naftowa, hydrogeologiczna i rudna. Omawiano też zagadnienia z zakresu GIS, modelowania 3D, fotointerpretacji i teledetekcji kosmicznej.

15–17.05. Konferencja pod tytułem „Impacts in planetary systems” odbyła się w obserwatorium astronomicznym w Lund (Szwecja). Międzynarodowe grono astrofizyków i planetologów prezentowało najnowsze poglądy dotyczące gwałtownych zderzeń obiektów kosmicznych i ich roli w formowaniu planet układu słonecznego. Pierwszy dzień obrad poświęcono śladom kolizji kosmicznych na naszej planecie. Omawiano m.in. dynamikę wielkiego bombardowania meteorytowego, ślady geochemiczne impaktów, datowanie zdarzeń drogą analizy zmienionych szokowo cyrkonów i najbardziej prawdopodobny scenariusz powstawania kuli ziemskiej. W kolejnych dniach zajmowano się innymi planetami układu słonecznego, pasem asteroid i danymi uzyskanymi podczas misji kosmicznych.

15–17.05. W stolicy kanadyjskiej ropy naftowej – Calgary, odbywała się wielka doroczna impreza naukowo-komercyjna Geoconvention 2017. Pierwsze spotkania tego typu, mające na celu przede wszystkim promocję rodzimego przemysłu naftowego organizowano już w latach 70. ub.w. Obecną formę konwencja przybrała z chwilą podpisania porozumienia o jej organizacji przez trzy największe krajowe stowarzyszenia branżowe. W przygotowanym z wielkim rozmachem wydarzeniu bierze udział kilka tysięcy aktywnych uczestników i rzesze zwiedzających targi – wizytówkę konwencji. W tym roku swoje usługi, produkty i szanse kariery oferowało ponad tysiąc firm i instytucji, głównie z Kanady i Stanów Zjednoczonych. Jedną z bardziej interesujących sesji plenarnych dotyczyła perspektyw eksploatacji piasków bitumicznych formacji Athabasca.